

LEVENDE PASIENTDUKKER

MARIA LILLEMOEN
INFORMASJONSRAÐGIVER VED HØGSKOLEN I GJØVIK

Den verste flyulykken noensinne skjedde på Tenerife i 1977. Der omkom 583 mennesker da to fly krasjet i tåka på rullebanen på Los Rodeos-flyplassen. Etter denne ulykken ble det gradvis innført mer simulering i pilotutdannelsen. I dag har blant annet pilotene i SAS krav om å gjennomgå simuleringssituasjoner hver sjette måned. Piloten som mirakuløst nok klarte å lande på Hudsonelva i januar 2009, avviste at han var en helt – han gjorde bare det han var opplært til ved å simulere nettopp slike situasjoner.

På slutten av 1990-tallet ble det mer og mer vanlig å bruke simulering også i helsevesenet, og innen utdanninger som kvalifiserer til jobber i helsevesenet. Simulering er en læringsmetode som prøver å etterlikne en virkelig situasjon. Ved hjelp av avanserte simulatordukker, kan alt fra enkle ferdigheter til mer komplekse situasjoner øves inn. Man kan trene på teamarbeid, kommunikasjon, samarbeid og ledelse, men også stille diagnoser, ta beslutninger og gi behandling i kritiske situasjoner. Treningen foregår uten noen som helst risiko for levende pasienter.

Høgskolen i Gjøvik (HiG) var tidlig ute og begynte å bygge opp simuleringssenteret i 2002. Hvorfor bare ha teori på skolen? Hvordan oppøve håndlag og evner til å forholde seg til teknologi og praktiske prosedyrer, og til å omsette teoretisk kunnskap til handlinger? Hvordan kan man gi undervisning som forbereder studentene på de praktiske utfordringene knyttet til det å behandle en virkelig pasient i et helhetlig miljø? Slike spørsmål er bakgrunnen for at HiG har satset stort på å bygge opp simuleringssenteret sitt. I dag har høgskolen en fullverdig avdeling, to avanserte

pasientsimulatorer i voksen størrelse, en baby-simulator og flere mindre avanserte simulatorer som gjør det mulig for studentene å ha en fullskala simulering som forbereder dem godt til praksisverdagen. Fordelen med trening på dukker som både snakker og gir respons er åpenbar: Ingen levende pasient påføres skader, man kan gjenta prosedyrene i det uendelige og man kan stoppe opp og reflektere over handlingene underveis.

Men det er ikke bare studentene som får benytte simuleringssenteret ved Høgskolen i Gjøvik. Brannvesen, politi, turnusleger, ambulanspersonell, sykepleiere og leger i spesialisering gjennomfører også trenings- og opplæringskurs ved simuleringssenteret. I tillegg til å benytte simulering som læringsmetode for egne studenter og som kurs og kompetanseheving for andre utenfor høgskolen, satser Høgskolen i Gjøvik også på videreutvikling og forskning på området. To doktorgradsstipendiater ved Høgskolen i Gjøvik setter derfor fokus nettopp på forskjellige aspekter ved simulering. Hovedmålet med den ene studien er å utvikle kunnskap om hvordan simulering som pedagogisk metode i sykepleierutdanningen kan bidra til at studentene opplever læringssituasjonene som mer relevante og bidrar til positivt læringsutbytte. Den andre studien undersøker intensivsykepleiernes oppfatninger av pasientsikkerhet og hvordan simuleringstrening som metode kan brukes innen intensivsykepleie relatert til pasientsikkerhet.

Det er vanskelig å påvise med sikkerhet at det som trenes på i simulering faktisk fører til at den enkelte utfører en bedre praksis og derved en høyere grad av pasientsikkerhet. Høgskolen i Gjøvik

satser tungt på simulering i helseutdanningene, med håp om et bedre helsevesen og helsearbeidere, og forskning vil gi oss bedre innsikt i hvilken effekt simulering har. Tilbakemeldinger gir

uansett indikasjoner om at simulering gir tryggere medarbeidere i helsevesenet og økt selvtillit for studenter som skal ut i praksis.